

16 esse ejusdem qualitatis cum exceptione Franc. in rubr. de reg. jur. in 6. n. 3. Spad. conf. 262. nu. 3. lib. 2. Altograd. sen. conf. 35. n. 18. & seqq. lib. 2. Rot. coram Ludovij. dec. 257. nu. 6.

Nec profuit in oppositum replicare quod exceptio firmet regulam in casibus non exceptis, qui sub regula comprehenduntur, nontamen adeo illam ampliet, ut faciat sub ea comprehendendi, quæ alias minimè comprehenderentur exceptione non facta, nè inducta ad unum finem, nempe diminutionem, contrarium operentur ex doctrina Bart. in l. Generali §. uxori n. 3. ff. de usufruct. legat. Felin. in cap. quoniam frequenter n. 2. ut lit. non cont. Ancharan. in cap. 1. de privil. in 6. Andreol. contr. 2. n. 3. & 4. Fontanell. de pacl. nupt. claus. 4. gloss. 21. p. 2. nu. 36.

Duplex enim occurrerat responsio, prima nempe, quod verba Donationis sejuncta à dicta reservatione, non repugnabant, ex superius ponderatis, comprehensioni juris succedendi in dicto Prædio emphyteutico, sed ad summum erant admodum dubia, utrum illud comprehenderent necne, hac autem stante dubietate declaranda erant ab eadem particulari reservatione, quæ proinde dicitur declarare donationem, non verò illam ampliare, ut explicando materiam docent Cagnol. in l. 1. n. 33. & sub n. 35. vers. hinc etiam ff. de regul. jur. Alciat. conf. 13. nu. 19. tom. 1. lib. 2. Corn. conf. 57. sub n. 1. lib. 1.

Altera responso est quod esto etiam reservatio non esset de comprehensis sub donatione, seu exceptio de non contentis sub regula, adhuc per eam amplianda esset donatio ad jus succedendi in Prædio emphyteutico, quia alias fuisset inutiliter apposita, quod non est admittendum, ut per Text. in cap. fin. de Procurat. in 6. pluribus optimis, & ad rem facientibus exemplis probant Jas. in l. fin. n. 9. & 10. ff. quod quisque jur. Cagnol. in d. leg. 1. n. 36. & duob. sequen. ff. de reg. jur. Everhard. in topic. loc. ab exceptione ad regulam n. 3. & 4. Mant. de tacit. lib. 7. tit. 16. n. 31. & 32. Menoch. de præf. lib. 3. præf. 97. n. 35. & duob. sequen.

Eoque facilis in hanc sententiam itum est, quia agebatur de donatione facta contemplatione certi matrimonii cum vocatione filiorum ex eo nasciturorum, in qua latior, quod potest, favore donatarii capienda est interpretatio, Cravett. conf. 15. n. 9. Rota coram Coccin. decis. 645. n. 13. & in rec. dec. 382. n. 7. par. 1.

Et ita utraque Parte auditæ, & omnibus Dominis una mecum suffragium ferentibus &c.

R. P. D. R A T T O.

T U S C U L A N A I M M I S S I O N E S .

Ven. 2. Julii 1723.

A R G U M E N T U M .

Representationis beneficium procedit tam in successionibus ab intestato, quam in illis ex testamento, & signanter in fideicommissis; nisi per contrariam enixam testatoris mentem submoveatur: quam ex vocatione Proximioris in gradu illiusque prælatio minus proximo minime deduci in hac decisione, & in sequenti solide firmatur.

S U M M A R I U M .

- 1 Representatio in fideicommissis æque ac in successionibus ab intestato locum habet.
- 2 Et non excluditur nisi per vehementes & universas contrarias conjecturas.
- 3 Verba, succedant juxta juris dispositionem, sicut representationi.
- 4 Item alia, æquis portionibus.
- 5 In vocatione plurius sub nomine collectivo, ordo naturalis charitatis postulat, ut filius demortui Patris gradum ascendet per representationem: quid secus in vocatione facta nomine speciali.
- 6 Vocatio proximioris in gradu intelligitur secundum juris dispositionem.
- 7 Verba, succedano prima li figli, e poi li nipoti, non obstant representationi.
- 8 Clausula salva gradus prærogativa representationem tollit.
- 9 Filius, paternum gradum per representationem occupans, novum gradum non efficit, sed antiquum conservat.
- 10 Proximioratem respectu gravati ei si exploratum est hodie in successionibus attendi.
- 11 Verba tamen succedat proximior in gradu &c. ad magis confirmandam, quam ad tollendam representationem potius intelligi debent.
- 12 Precipue si testator usus est verbis dubiis & relativis tam ad se ipsum quam ad hæredem.
- 13 Interpretatio capienda est pro representatione, & assignatur ratio.

D E C I S I O X V I .

Cœqualem successionem cum Cæcilia Mater-teria prætententes Clarix, Joannes Maffeus, & Ludovicus de Castro filii Prudentiæ, ejusdem Cæciliæ sororis, in hæreditate Alphonsi Bartoli, quæ vigore fideicommissi ab eo ordinati in testamentariis Tabulis cum quibus deceperit, prius ob venerat in Marcum Antonium, & Alexandrum filios ejusdem Alphonsi, deinde in Alphonsum jun. Nepotem ex Alexandro filio, ac denique in Josephum pronepotem ultimum masculum, prædictarum Cæciliæ, & Prudentiæ fratrem, nuper absque filiis defunctum; Judicium instruxerunt in Tribunali A. C. vigore l. fin. C. de edict. Div. Adrian. tollen. contra præfata Cæciliæ Bonorum omnium fideicommissariorum detentricem; Quamvis autem ibidem infelici marte pugnaverint, stante ablutoria Sententia per Cæciliæ reportata, devoluta tamen causa in ulteriori appellationis gradu ad hoc Supremum Auditorium, favorabiliorem sortem experti sunt, respondentibus hodiè DD., sub congruo Dubio per me requisitis, dandum esse immisionem.

Alphonus enim Testator post collatam hæreditatem in Marcum Antonium, & Alexandrum ejus filios masculos, & post constitutum progressivum fideicommissum favore anteriorum masculorum ab ipsis descendientium, deficientibus subindè masculis voluit, ut succedant feminæ legitimæ, & naturales descendentes à Testatore, vel a dd. suis filiis masculis juxta Juris communis dispositionem æquis portionibus &c. unde cùm post obitum Josephi ultimi masculi, superfite remanserint ex una parte Cæcilia ejus soror; ex alia verò Clarix, Joannes Maffeus, & Ludovicus filii Prudentiæ alterius d. Josephi sororis prædefunctæ, clara utique visa est fideicommissi purificatio favore utriusque Partis, ita

Ad Castillum de Alimentis.

37

Romana, seu Tiburtina fideicommissi 21. Junii 1715. §. Ruit cor. R. P. D. meo Cerro.

Eoque securius, quia non agitur in praesenti de substitutis quos Testator vivens cognoverit, & per nomina specialia, & naturæ designaverit, ita ut particularem, seu personalem erga eos affectionem habere potuerit, potius quam ad eorum filios, sed agitur de foeminiis incertis, & incognitis, verbo collectivo descendientium comprehensis, in quibus terminis indubitanus admittitur representationis; Cessante namque peculiari causa prædilectionis, subintrat ordo naturalis charitatis, juxta quam filius in locum Patris præmortui vocatus præsumitur ad tradita per Gratian. discept. § for. cap. 49. num. 1. & seqq. Altograd. conf. 67. num. 18. lib. 1. Mans. consult. 48. num. 11. tom. 9. Rot. dec. 241. num. 9. par. 9. rec. & distinguendo unum casum ab alio magistraliter ead. Rot. in d. Balneoregian. fideicommissi 6. Februario 1708. §. Porro cor. Eminentiss. D. Card. Scotto, & in d. Æsina fideicommissi 14. Martii 1718. §. Quæratio cor. R. P. D. meo Falconerio.

Quin pro inducenda contraria Testatoris voluntate exclusiva representationis, obesse potuerit unicum objectum quod fundabatur in posterioribus Testamentiis verbis post seminarum substitutionem immediate adiectis ibi, ita tamen, ut proximior in gradu, ei, cui, vel illis, quibus succedetur. debeat præferri minus proximo, aut remotiori; Prælatio namque, quæ mediabitibus illis verbis stabilita noscitur favore proximioris, nullatenus præse ferre poterat exclusionem nepotum respectu Matræ, quia in vim representationis de Jure competens dd. nepotibus, ipsi sunt æque proximiores defuncto, occupando, vel representando gradum maternum, ac propterea dicuntur æque vocati sub nomine proximioris, quod censetur à Testatore prolatum non de facto, & secundum naturam, sed de Jure, & secundum legem, ut in puncto admonent Peregrin. de fideicom. art. 21. n. 6

- 2 Mans. consult. 89. numer. 11. lib. 1. Fusar. de substat. qu. 485. numer. 15. Robles de repræsent. lib. 1. cap. 13. numer. 16. Rot. in d. Balneoregian. fideicommissi 6. Feb. 1708. §. Et licet cor. Eminentiss. D. Card. Scotto, & in d. Æsina fideicommissi 14. Martii 1718. §. Magnam cor. R. P. D. meo Falconerio.
- 3 Tantum autem aberat, quod in præsenti hypothesi voluntas Alphoni Testatoris demonstrativa admissioni representationis, quin potius eam fuisse conformem judico representationis effectui, non obscurè appareret, eo ipso quod foeminas in defectum masculorum vocatas, succedere voluit juxta Juris communis dispositionem æquis portionibus quæ sanè relatio habita ad dispositionem Juris communis, satis superque indicare videbatur Testatoris voluntatem undique consentaneam representationi, habenti pro se Juris assidentiam, ut egregie probat Rot. in d. Æsina fideicommissi 14. Martii 1718. §. Magnam cor. R. P. D. meo Falconerio. Ponderando præfertim, quod Testator voluit foeminas descendentes succedere æquis portionibus, ex quo eo certius evincitur, quod noluit prohibere representationem, quia vocando quamlibet ad suam portionem, denotavit quod alia portio remanere deberet apud filios alterius ex substituti prædefuncti, quæ æqualitas inter substitutos à Testatore demandata, utique non servaretur, si portio Prudentiæ deferenda esset Cæciliæ, ut in puncto advertit Rot. dec. 176. numer. 19. cor. Celso, & dec. 27. numer. 19. par. 11. rec. & conferunt deducta in

Decisiones noviss. ad Castillum de Alim.

D gradus,

Authoritates verò in contrarium allegabiles procedere possent quando ultra expressionem proximioritatis, adjicetur etiam clausula salvo gradu prærogativa, quia cum prærogativa importet prælationem proximioris secundum naturam, hæc non servaretur, si haberet locum representationis, ut in specie observant Robles de repræsent. lib. 3. c. 10. n. 26. & seqq. Rot. dec. 1116. n. 3. cor. Emer. jun. fucus autem dicendum est, in præsenti casu, in quo Testator nullo habito respectu ad prærogativam

gradus, designat dumtaxat ordinem succedendi, qui non subvertitur, imo servatur per representationem, quia filius illius vigore minime constituit novum gradum remotiorem, sed antiquum coæqualem gradum Paternum representat, illum sub*9* ingrediendo, ut in terminis probat Rot. in Romana, seu Ariminien. fideicom. 24. Martii 1710. §. Nec prædictis cor. bo. me. Kaunit, in Balneoregian. fideicom. 6. Feb. 1708. §. Contrariis, & §. seqq. cor. Eminent. D. Card. Scotto, ubi demandata fuerat successionis filiorum, nepotum & pronepotum de gradu in gradum.

Cessante desuper quacumque occasione dubitandi, quia præfata verba ita tamen ut proximior in gradu ei, cui, vel illis, quibus succedetur debeat præferri minus proximo, aut remotiori, possunt commode, & opportuno referri ad præscribendam proximitatem relativè ad gravatum, cui immediate succedendum foret, non autem relativè ad gravantem, quæ regula quamvis juxta communem opinionem certa sit, ad tradita per Rot. in Rom. seu Ariminien. fideicom. 3. Julii 1713. §. Ratio cor. Eminentiss. D. Card. Scotto, satis tamen est eam potuisse quoquo modo reddi dubiam, vel saltem superioris declarationis capacem, de tempore conditi controversi testamenti, nempe de anno 1591, unde cùm dd. verba per Testatorem exprimi potuerint ad majorem explicationem præfatae regulæ, id exuberare videbatur, ne interpretationi deberent ad inducendum diuiri effectum excludingendi representationem in fideicommissis ascensionalibus semper admittendam, ut benè firmavit *11* Rot. in Æsina fideicommissi 14. Martii 1718. §. Etenim cor. R. P. D. meo Falconerio.

Quæ profectò intelligentia, eo semper magis congrua, & Testatoris voluntati consentanea deprehendebatur, in spe forma verborum, cum qua idem Testator foeminarum substitutionem concepit ibi, quibus masculis deficientibus succedant feminæ legitimæ, & naturales descendentes à se Testatore, vel à dd. suis filiis masculis; Eo enim ipso quod Testator alternativè vocaverat foeminas; vel a se, vel à suis filiis masculis descendentes, dubiam & ambiguam reliquissimam videbatur regulam servandam in distinctione proximitatis earundem foeminarum, vel relativè ad ultimum gravatum, vel ad ipsum Testatorem gravantem; Potuissent enim concurrere eodem tempore foemina ab ipso immediate descendentes, cum foeminis descendantibus ab ejus filiis hereditibus institutis; Ideoque rite congruebat, ut ad amputandam quamcumque dubietatem, Testator subnecteret illam declarationem quod proximior in gradu, ei, cui, vel illis, quibus succedetur, debeat præferri minus proximo, aut remotiori; in quibus proinde terminis constituto de evidenti congruentia; & quasi necessitate adjiciendi declarationem, eo minus ulla subesse videbatur ratio protrahendi prædicta verba ad inducendum recessum à regula Juris admittente representationem, pro qua concurredit Juris dispositio, & æquitas, cùm ea potius sumenda sit interpretatio, per quam æquitas, & Jus commune servatur, ex animadversis in specie

12 per Decian. respons. 9. n. 38. & seqq. lib. 2. & respons. 55. n. 38. lib. 3. cùm alius per Rot. in d. Æsina fideicom. 14. Martii 1718. in fin. cor. R. P. D. meo Falconerio.

Et ita omisis reliquis minoris relevantiæ resolutum fuit Utraque &c.

E A D E M,

Eodem.

Ven. 3. Decemb. 1723.

A R G U M E N T U M I D E M.

S U M M A R I U M.

- 1 Repræsentatio tam in successionibus ab intestato, quam in fideicommissis locum habet.
- 2 Vocatio proximioris repræsentationem non excludit, & quare.
- 3 Repræsentatione remotior fit æqualis proximiori & num. 8.
- 4 Repræsentatio sicuti excluditur per clausulam, salva gradus prærogativa, ita per gradus prælationem à Testatore volitam excludi debet.
- 5 Contra, & quare.
- 6 Repræsentatio licet præserves gradum, non tamen gradus prærogativa servare potest.
- 7 Gradus prærogativa non dicitur considerata in vocatione proximioris, sed solummodo succendi.
- 8 Testator præsumit vocationem ordinare secundum legem potius, quam secundum naturam.
- 9 Maxime propter verba, succedant juxta juris communis dispositionem.
- 10 Distinctiones, ita tamen ut, nonnumquam exponuntur declarative, ut subjecta materiæ congruit.
- 11 Prælatio proximioris in gradu non repugnat representationi.
- 12 Maxime si potest referri ad declarationem proximitatis respectu gravati.
- 13 Repræsentatio nisi per expressa & aliò non referribilia verba censeri debet exclusa.
- 14 Repræsentatio tum magis locum habet quando concurrat æqualitas affectionis Testatoris erga omnes.

D E C I S I O X V I I .

A D novum, sedulunque examen revocatis hodie fundamentis Decisionis coram me editis sub die 2. Julii labentis anni, cùm ea undique subsistentia fuerint comperta, non dubitarunt DD. respondere pro persistentia in Decisionis.

Cùm enim Alfonsus Testator, deficientibus Marco Antonio, & Alexandro ejus filiis Masculis, illorumque descendantibus pariter Masculis, ut, succedant feminæ legitimæ, & naturales descendentes à se Testatore, vel à dictis suis Filiis Masculis iuxta Juris communis dispositionem æquis portionibus &c. Cùmque post obitum Josephi ultimi Masculi, superfites remanserint, tam Cæcilia ejus Soror, quam Clarix, Joannes Maffeus, & Ludovicus Filii Prudentiae alterius d. Josephi Sororis prædefunctæ, palam inde emerget purificatio Fideicommissi favore utriusque partis, in modum ut medietas Bonorum spectare debeat ad Ceciliam, altera vero ad Filios Prudentiae, qui consequi debent

Ad Castillum de Alimentis.

& bene observat Rot. decis. 437. num. 8. par. 19. § tom. 2. rec. in dicta Balneoregian. Fideicommissi 6. Februarii 1708. §. At diversimodè & §. Nec Majoris coram Eminentissimo D. Card. Scotto, & in fortioribus terminis Ordinis succedendi à Testatore præscripti verbis illis, che prima succedendo li Figli, e poi li Nepoti, e così si continui in infinito, quod non obstantibus dictis verbis, nepotes in vim repræsentationis succedere deberent unà cum Patrio resolutum fuit in dicta Æsina Fideicommissi 14. Martii 1718. §. Ejusdemque coram R. P. D. meo Falconerio.

Munime urgente replicatione, quod in præsenti hypothesi Testator non vocavit dumtaxat proximiores, quo casu capi posset intelligentia, quod intellexerit de proximioribus secundum legem, non verò de facto, & secundum naturam, sed expresse jussit, quod proximior in gradu debeat præferri remotiori, in quibus terminis, cùm Testator dederit prælationem gradui, dicitur voluisse servari ejus prærogativam, ut proinde quemadmodum si adjecta fuisset clausula, salva gradus prærogativa, non haberet locum repræsentatio, ut admittit decisio, quæ revidetur §. Authoritates, ita etiam perneceſe dicendum veniat, quod exclusa remaneat repræsentatio, quando Testator voluit prælationem gradus, quia prærogativa gradus & prælatio gradus unum, & idem prorsus significant ad Text. in Authen. defuncto C. ad Senat. consult. Tertullian. per Robles. de repræsent. lib. 3. cap. 10. sub n. 21. & n. 26.

Confuerunt namque DD. quod verba illa proximior in gradu &c. debeat præferri minus proximiori non possunt operari eumdem effectum, quem operatur Clausula salva gradus prærogativa; Hæc namque etenim repræsentationi adversatur quatenus ubi admittatur repræsentatio, non amplius salvatur gradus prærogativa; cùm repræsentatio licet præserves gradum, non tamen ejusdem gradus prærogativa servare potest, ut dictum fuit in Balneoregian. Fideicommissi 6. Februarii 1708. §. Contrariis, & 14. Januarii 1709. §. Et quidquid coram Eminentissimo D. Card. Scotto, in Interamnen. Immisionis §. Junii 1716. §. Et quamquam coram Eminentissimo D. Card. Althann. & 1. Aprilis 1718. §. Quæ in casu coram R. P. D. meo Aldrovando.

Indeque evertebat subalternans oppositio, quod cùm Testator voluerit inter Foeminas substitutas prælationem respectivè ad proximioritatem graduum, admisso inter Confuciosse Beneficio repræsentationis, induceretur concursus, qui quidem compatibiliter stare nequit cum repræsentatione. Quoniam cùm repræsentatio non corrumpat gradum, sed potius illum præserves, filii Prudentiae subingredendo in locum Matris prædefunctæ, constituuntur in eodem gradu cum Cæcilia Materteræ, quæ licet prior in gradu Jure sanguinis, dum non est etiam talis Jure Successionis, dici nequit potior in Fideicommisso, ideoque prælatio proximioris à Testatore ordinata, non adversatur repræsentationi, cùm semper censeatur volta juxta dispositionem Juris, & eo modo, & ordine, quo lex defert successionem ab intestato; in his autem terminis per coæqualem admissionem Nepotum cum Materteræ, non inducitur concursus remotioris cum proximiori, quia illi non succedunt uti Nepotes; nec constitunt novum gradum, sed repræsentando gradum Prudentiae Matris sunt æquè proximi Josepho defuncto, ut supra dictum est, Decisiones noviss. ad Castillum de Alim.